

ยุทธศาสตร์การบริหารในการจัดการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา
ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

The Strategic Administration in Learning Management toward the 21st
Century of Primary Schools under the Office of the Basic Education
Commission in the Northeastern Region

อุทุมพร เครือบคนโท¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และยุทธศาสตร์การบริหารของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) อิทธิพลของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีต่อยุทธศาสตร์การบริหารของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหารในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 160 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและสมการโครงสร้าง การวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มเป้าหมายคือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านศตวรรษที่ 21 จำนวน 10 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

ผลการวิจัยพบว่า

1) องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ สารวิชาหลัก ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และทักษะชีวิตและอาชีพ ส่วนองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การบริหาร มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดยุทธศาสตร์ การนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ การประเมินและควบคุม และการพัฒนาบุคลากร

2) การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีอิทธิพลต่อยุทธศาสตร์การบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลของการวิจัยเชิงปริมาณมีความสอดคล้องกับการวิจัยเชิงคุณภาพในทิศทางเดียวกัน

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

คำสำคัญ : ยุทธศาสตร์, การบริหาร, การจัดการเรียนรู้, ศตวรรษที่ 21

Abstract

The purposes of this research were to study 1) The component of learning management in the 21st Century and administration strategy of primary schools under the Office of the Basic Education Commission in the Northeastern Region; and 2) the influence of learning management in the 21st Century on administration strategy of primary schools under the Office of the Basic Education Commission in the Northeastern Region. This research employed both the quantitative and qualitative research methodologies. The research sample in the quantitative study consisted of 160 administrators of primary schools under the Office of the Basic Education Commission in the Northeastern Region, obtained by multi-stage sampling. A questionnaire was employed as the data collecting instrument. Data were analyzed with confirmatory factor analysis and structural equation. In the qualitative study, the in-depth interview was the data collection method. The target group consisted of 10 purposively selected directors of the Office of Educational Service Area, school administrators, and experts on the 21st Century.

Research results showed that;

1) The learning management in the 21st Century was composed of three components, namely, contents of the main subjects, learning skills and innovations, and life and occupational skills; while the administration strategy was composed of five components, namely, the environmental analysis, the determination of strategy, the implementation of strategy, the evaluation and control, and the personnel development.

2) The learning management in the 21st Century had significant influence on the administration strategy at the .05 level of statistical significance. In addition, the quantitative and qualitative study results were in accord and in the same direction.

Keywords : strategy, administration, learning management, 21st Century

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง มีการแข่งขันสูง และทวีความรุนแรงมากขึ้นประเทศไทยในฐานะ ที่เป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก หลีกเลียงไม่ได้ ที่จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างรุนแรงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอันจะเห็นได้จากปัญหา ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้ต้องมีการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพในปี 2561 ซึ่งกำหนดกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาไว้ 4 ประการ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพของคนไทยยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษายุคใหม่ และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ (กัญนิกาพรหมณ์พิทักษ์, 2554)

ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดแนวทางการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นผู้สำคัญที่สุด ซึ่งต้องอาศัยแนวการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จำเป็นต้องอาศัยหลักการ รูปแบบการเรียนการสอน วิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลายเข้าไปช่วย กำหนดให้มาตรฐานการศึกษาเป็นเครื่องสะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษา สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอันเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำไปใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับส่งเสริม กำกับดูแล การตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เต็มตามศักยภาพ ตรงตามความต้องการ คุ่มค่า เสมอภาค เป็นธรรม และเป็นไปตามความต้องการของชุมชน อัตลักษณ์ของท้องถิ่น และจุดเน้นของสถานศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554)

จากปัญหาการจัดการศึกษาไทย และปัญหาที่พบจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกพบว่า การศึกษาไทยยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ยังมีเหตุปัจจัยสำคัญที่มาจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูที่ยึดเนื้อหา ยึดครูเป็นหลักจึงก่อให้เกิดความล้มเหลวในการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะอยู่ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้เรียนไม่เห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียนกับโลกความเป็นจริง ขาดทักษะในการแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนขาดการเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย (วัฒนา มัคคสมัน, 2554) นอกจากนี้ยังพบว่าปัญหา 2 ด้าน ได้แก่ 1) ปัญหาการบริหารจัดการ ที่มีการรวมอำนาจไว้ส่วนกลาง ขาดเอกภาพในการบริหารจัดการด้านนโยบาย การจัดสรร การใช้ทรัพยากร มาตรฐานการศึกษา ระบบประกันคุณภาพการศึกษาขาดประสิทธิภาพขาดการมีส่วนร่วม ขาดการพัฒนา นโยบายที่เป็นระบบ และต่อเนื่อง ขาดความเชื่อมโยงกับองค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ และ 2) ปัญหาด้านคุณภาพการจัดการศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับต่ำ ปัญหาด้านศักยภาพ ความสามารถในการแข่งขันด้อยกว่าประเทศอื่นในภูมิภาคเดียวกัน และประเทศเพื่อนบ้าน (สมศักดิ์ ตลประสิทธิ์, 2552)

ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีภารกิจหลักคือ การจัดการศึกษา และการบริหาร ต้องใช้ทั้งกระบวนการ และปัจจัยจึงจะบรรลุผลได้ ในด้านกระบวนการจะต้องอาศัยทั้งผู้บริหารสถานศึกษา และครู ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีศักยภาพ ในหลายด้านจึงจะนำสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ (ธีระ รุญเจริญ, 2550) ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษา สถานศึกษาจึงต้องปรับปรุงพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้องค์กรมีความเข้มแข็งได้เปรียบในการแข่งขันในเวทีระดับโลก การใช้ยุทธศาสตร์การบริหารยุคใหม่ จะสามารถบริหารจัดการองค์กรให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เทียบเท่ามาตรฐานสากล หรือระดับโลกได้ จะเห็นว่าการสร้างยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการ เพื่อนำไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพนั้น เป็นภารกิจที่สำคัญของผู้นำยุคใหม่ และทีมงานต้องใช้ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และองค์ประกอบสำคัญหลายๆ ด้านมาใช้เป็นกรอบในการสร้างยุทธศาสตร์ ให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (พิเชษฐ วังศ์เกียรติขจร, 2553) จากประเด็นที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยได้มองเห็นว่าปัจจัยด้านยุทธศาสตร์การบริหารเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้การบริหารจัดการของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผลที่เกิดขึ้นได้ต้องผ่านกระบวนการเรียนการสอนของสถานศึกษา ยุทธศาสตร์การบริหารเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการสร้างสถานศึกษาให้มีคุณภาพในศตวรรษที่ 21 ครอบคลุมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และการบริหารแบบองค์รวม ซึ่งยุทธศาสตร์เหล่านี้จะช่วยสร้างสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษายุทธศาสตร์การบริหารในการจัดการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และยุทธศาสตร์การบริหารของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีต่อยุทธศาสตร์การบริหารของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมมติฐานของการวิจัย

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีอิทธิพลต่อยุทธศาสตร์การบริหารของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ยุทธศาสตร์การบริหารในการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยเนื้อหาดังต่อไปนี้ (1) การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (2) ยุทธศาสตร์การบริหาร และ (3) การจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรแฝงภายนอก 1 ตัวแปร คือ ตัวแปรแฝงการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) สารวิชาหลัก 2) ทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม และ 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ

2.2 ตัวแปรแฝงภายใน 1 ตัวแปร คือ ตัวแปรแฝงยุทธศาสตร์การบริหาร ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดยุทธศาสตร์ 3) การนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ 4) การประเมินและควบคุม และ 5) การพัฒนาบุคลากร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารในสถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 12,506 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารในสถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2557 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กฎแห่งความชัดเจน (Rule of Thumb) ที่ชูแมคเกอร์ และโลแมกซ์ แฮร์และคณะได้เสนอว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมลิสเรล คือใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 10-20 คน ต่อตัวแปรในการวิจัย 1 ตัวแปร การวิจัยครั้งนี้ศึกษาตัวแปรสังเกตได้ 8 ตัวแปร กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 20 คน ต่อ 1 ตัวแปร ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 160 คน ส่วนการสุ่มตัวอย่างได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้เป็นผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์เพื่อเป็นการยืนยันผลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอิทธิพลต่อยุทธศาสตร์การบริหารระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การบริหารเป็นแบบเลือกตอบ มีลักษณะเป็นมาตรวัดแบบประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นแบบเลือกตอบมีลักษณะเป็นมาตรวัดแบบประมาณค่า 5 ระดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่สร้างขึ้นเป็นการยืนยันผลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณ ภายใต้กรอบของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอิทธิพลต่อยุทธศาสตร์การบริหาร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอิทธิพลต่อยุทธศาสตร์การบริหารระดับประถมศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 1) ติดต่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขออนุญาต และขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2) ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเอกสารที่ส่งประกอบด้วยแบบสอบถาม และซองเปล่าติดแสตมป์พร้อมจำหน่ายของถึงผู้วิจัย และ 3) เก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยดำเนินการ ส่งแบบสัมภาษณ์ทางไปรษณีย์ โดยมีหนังสือราชการของบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้เชี่ยวชาญ หลังจากจัดส่งเอกสาร ผู้วิจัยติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์เพื่อนัดหมายวัน เวลาที่จะสัมภาษณ์ จากนั้นผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองตามวันและเวลานัดหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย มีแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirm Factor Analysis) และวัตถุประสงค์ที่ 2 ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลที่ได้จากการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแต่ละข้อ ดังนี้ 1. สรุปผลตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 การวิเคราะห์แบบจำลององค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ทำการปรับแก้แบบจำลองแล้ว พบว่าแบบจำลอง มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .70 - .82 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 องค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือสาระวิชาหลัก รองลงมาได้แก่ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และทักษะชีวิตและอาชีพ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์แบบจำลององค์ประกอบยุทธศาสตร์การบริหารที่ทำการปรับแก้แบบจำลองแล้ว พบว่าแบบจำลองมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์องค์ประกอบของยุทธศาสตร์การบริหารมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .72 - .93 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 องค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือการนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ รองลงมา ได้แก่ การประเมินและควบคุม การกำหนดยุทธศาสตร์ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และการพัฒนาบุคลากร ตามลำดับ

2. สรุปผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้างเชิงสาเหตุของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีต่อยุทธศาสตร์การบริหารที่ทำการปรับ แก้แล้วพบว่าแบบจำลองมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อตรวจสอบการประมาณค่าพารามิเตอร์สัมประสิทธิ์อิทธิพลของตัวแปรแฝงที่ทำการศึกษาในแบบจำลองสมการโครงสร้างพบว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีอิทธิพลต่อยุทธศาสตร์การบริหารมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .73 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สามารถทำนายยุทธศาสตร์การบริหารได้ร้อยละ 53

อภิปรายผล

การอภิปรายผลข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ สาระวิชาหลัก ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และทักษะชีวิตและอาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากสาระวิชาหลักเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญ และจำเป็นที่คนทุกคนต้องเรียนรู้ ส่วนทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม เป็นมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อให้ทันโลก และทักษะชีวิตและอาชีพเป็นทักษะที่มีผลต่อการปรับตัว และการแก้ปัญหาต่างๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ Lotta C. Larson and Teresa Northern Miller (2011) ที่ว่า ผู้เรียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับสาระวิชาหลัก ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม สื่อเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ สอดคล้องกับการวิจัยของ Kristen Kereluik, Punya Mishra, Chris Fahnoe,

Luara Terry (2013) พบว่าสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดความสำเร็จในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐาน ความรู้ด้านการปฏิบัติ และด้านทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ และสอดคล้องกับการศึกษาของ Diane Marks (2013) พบว่าปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียน มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้แก่ประสบการณ์การเรียนรู้ และทักษะด้านนวัตกรรม และทักษะการสื่อสารและทักษะด้านเทคโนโลยี

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของยุทธศาสตร์การบริหาร พบว่าองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การบริหาร มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดยุทธศาสตร์ การนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ การประเมินและควบคุม และการพัฒนาบุคลากร ทั้งนี้เนื่องจากยุทธศาสตร์การบริหารเป็นกระบวนการบริหาร หรือการทำงานโดยนำรูปแบบการบริหารมาช่วยในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับ Thomas L. Wheelen & J. David Hunger (2002) ที่เสนอไว้ว่ายุทธศาสตร์การบริหาร ที่สำคัญประกอบด้วย 4 ประการ ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดยุทธศาสตร์ การนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ และการประเมินและการควบคุม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Alex Miller & Gregory G. Dess (1996) ที่พบว่ายุทธศาสตร์การบริหารประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดยุทธศาสตร์ และ 3) การนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ สอดคล้องกับการศึกษาของ Vivian Hopp Gordon (2009) ที่ได้พบว่า ยุทธศาสตร์การบริหารประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 4 ประการ คือ การวิเคราะห์สภาพสิ่งแวดล้อม การกำหนดยุทธศาสตร์ การนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ และการประเมินและการควบคุม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาร์ริฟท์ สือนิ (2554, หน้า 665-668) ที่พบว่า ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรมี 4 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ปรับกระบวนการวางแผน ยุทธศาสตร์บูรณาการจัดการเรียนรู้ สู่ทักษะชีวิตและการปฏิบัติศาสนกิจ ยุทธศาสตร์ประเมินผลตามแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และยุทธศาสตร์ปรับปรุงกระบวนการบริหารหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีอิทธิพลต่อยุทธศาสตร์การบริหารของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทางของยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้โดยการสร้างรูปแบบ และแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเองจนเกิดองค์ความรู้ ทักษะ และสมรรถนะ ผู้เรียนต้องมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ สารวิชาหลัก ทักษะการเรียนรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม ข้อมูล สื่อ เทคโนโลยี และทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ เพื่อใช้ดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงจากการศึกษาของ Jack Truschel & David L. Reedy (2008) พบว่าการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั้นผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้แตกต่างกันทั้งด้านอาชีพ การอ่าน การเรียนรู้ การกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน และการสนับสนุนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งจะมีผลต่อการบริหารจัดการนอกจากนี้ Tom Little (2013) พบว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ด้านการคิดวิพากษ์ การทำงานร่วมกัน การสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการ

เรียนรู้ จะส่งผลต่อการนำไปสู่การปฏิบัติ และการกำหนดยุทธศาสตร์ สอดคล้องกับงานวิจัยเชิงคุณภาพ ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านสาระวิชาหลัก ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และ ทักษะชีวิตและอาชีพมีอิทธิพลต่อยุทธศาสตร์การบริหาร ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษาเปิดสอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งการนำผลการวิจัยไปใช้ต้อง คำนึงถึงความเหมาะสม ของกลุ่มตัวอย่าง เพราะหากกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างใน ครั้งนี้ อาจทำให้การอ้างอิงขาดความแม่นยำ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่รับผิดชอบการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ควรจะศึกษา งานวิจัย ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ เพื่อนำไปใช้กำหนดทิศทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่ ศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลเฉพาะสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาในครั้งต่อไปควรมี การเก็บข้อมูลยุทธศาสตร์การบริหารในการจัดการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 กับสถานศึกษาที่เปิดสอนใน ระดับอื่น

2. ควรมีการเก็บข้อมูลกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา อันได้แก่ครู คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน เพื่อเปรียบเทียบอิทธิพลของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีผล ต่อยุทธศาสตร์การบริหารในมุมมองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่แตกต่างกัน

3. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 และ ยุทธศาสตร์การบริหาร ซึ่งในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีองค์ประกอบที่ได้ไปทดลองใช้ในสถานศึกษาเพื่อ ศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). เอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

กัญนิภา พราหมณ์พิทักษ์. (2554). จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเส้นทางสู่ความสำเร็จในการ ปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561). วารสารวิชาการ. 13(1), 3.

- ชาร์ริฟท์ สื่อนิ. (2554). การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรศาสนาอิสลามศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : แอล.ที.เพรส.
- พิเชษฐ์ วงศ์เกียรติขจร. (2553). ผู้นำการบริหารยุคใหม่. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
- วัฒนา มัคคสมัน. (2554). การสอนแบบโครงการ. กรุงเทพฯ : วี.พริ้นท์ (1991).
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาใหม่ 2552-2555 (New Education Reform Model: NERM). กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปี พ.ศ.2554. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิก.
- Alex Miller & Gregory G. Dess. (1996). **Strategic management**. United States of America : McGraw-Hill Companies.
- Diane Marks. (2013). The Hybrid Course: Leaning Into the 21st Century. **Journal of Technology Integration in the Classroom**. 5 (1), 39.
- Jack Truschel & David L. Reedy. (2008). National Survey – What is a Learning Center in the 21st Century. **The property of National College Learning Center Association (NCLCA)**. 8-12.
- Kristen Kereluik, Punya Mishra, Chris Fahnoe, Luara Terry. (2013). What Knowledge Is of Most Worth: Teacher Knowledge for 21st Century Learning. **Journal of Digital Learning in Teacher Educatio**. 29 (4), 130-131.
- Lotta C. Larson & Terasa Northem Miller. . (2011). **21 st century skills: Prepare Students for THE FUTURE**. Kappa Delta PI Record. 47 (3), 121-123.
- Thomas L. Wheelen & J. David Hunger. (2002). **Strategic management and business policy**. (8th ed.). New Jersey : Pearson Education.
- Tom Little. (2013). 21st Century Learning and Progressive Education: An Intersection. **International Journal of Progressive Education**. 9(1), 8-12.
- Vivian Hopp Gordon. (2009). Early twenty century management theories and models that shaped twenty-first century school leadership. **Journal of philosophy and history of education**. 5(9), 67.